

valglov, men jeg betragter dog kun forslaget som et praktisk skridt på vejen mod en valglov, der fuldt ud opfylder grundlovens påbud til valgloven.

Formuleringen af grundlovens § 31, stk. 2, er identisk med § 32 i 1915-grundloven, som var resultatet af en 50 år lang forfatningskamp, der skulle afskaffe alle valgprivilegier og genindføre den lige og almindelige valgret, som blev indført i 1849, men igen afskaffet ved 1866-grundloven, der gjorde valgretten afhængig af penge og hartkorn.

Ved indførelse af forskellige spærreregler i 1950'erne skete et brud med den frie og almindelige valgret.

Fra valget den 15. november 1960 til valget den 21. september 1971 blev ved 5 valg afgivet i alt 563.005 gyldige stemmer uden valg af en kandidat, skent stemmeantallet uden spærreregler ville have givet valg af 46 andre kandidater end dem, der faktisk blev valgt.

.....

Dette resultat af 5 valg viser, at valgloven ikke opfylder grundlovens krav, og derfor må valgloven ændres, så vælgerne kan sikres, at den stemme, de afgiver på en kandidat eller et parti, ikke bruges til valg af en anden kandidat fra et andet parti.

Tilhængere af spærreregler undskylder deres standpunkt med hensynet til at opnå et handledygtigt folketing og regering. Dette hensyn kan ikke begrunde en fravigelse fra grundloven, men måske en ændring af folketingets forretningsorden.

Den almindelige og lige valgret må gå forud for et sådant hensyn.“

Ved 1. behandling gav *indenrigsministeren* udtryk for, at han ikke kunne anbefale lovforslaget, om end han var glad over, at forslagsstillerne tilsyneladende nu havde forladt deres tidligere opfattelse, hvorefter spærreregler under enhver form var i modstrid med grundlovens § 31, stk. 2, og at stemmer til et mandat skulle give et mandat, hvis grundloven skulle overholdes. Heller ikke *Tastesen* (S), *Raunkjær* (V), *Karen Thure Hansen* (KF) og *Birgit Busk* (U) kunne tilslutte sig forslaget, den sidstnævnte ordfører med den begrundelse, at både spærrereglerne i den nugældende valglov og i det foreliggende lovforslag var diskriminerende over for mindretallene, og at det foreliggende lovforslag ikke i princippet var spor bedre end den eksisterende valglov. Hun agtede derfor at fremsætte forslag om ændring af valgloven, hvorefter alle spærreklausuler ophævedes. Endvidere skulle valg til folketinget ske ved flertalsvalg i enkeltmandskredse kombineret med en ordning, hvorefter samtlige de stemmer, der var afgivet på kandidater fra politiske partier, som ikke var blevet valgt i de enkelte kredse, blev talt sammen med henblik på tildeling af tillægsmandater, således at hvert partis kreds- og tillægsmandater tilsammen svarede til partiets stemmetal.

Derimod stillede *Holten* (FP), der udtalte sig på vegne af et fler-